ÜNİTEMİZİ DEĞERLENDİRELİM

A. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen sözcüklerden uygun olanını yazınız.

İkrar	Kelime-i Tevhid	Münafık	Kebire	Tekfir	Müşrik

1- İman esaslarının özünü ifade etmek için kullanılan - - - - - - - -, "Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed O' nun elçisidir." anlamına gelir.

2- Ayet ve hadislerde yasaklandığı konusunda kesin delil bulunan ve hakkında dünya ya da ahirette ceza öngörülen davranışlara büyük günah ya da - - - - - - - denir.

3- İslam toplumu için kâfirlerden daha tehlikeli olan - - - - - - - , Müslümanmış gibi görünen ancak küfrünü gizleyen bir kâfirdir.

4- Müslüman olduğunu söyleyen bir kimseye "sen Müslüman değilsin" demek onu - - - - - - - etmek anlamına gelir.

5- Kalpte bulunan inancın dil ile ifade edilmesi anlamına gelen - - - - - - imanın bir parçası değil, ancak onun dünyevî hükümlerin uygulanma şartıdır.

B. Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" harfi yazınız.

6- (- - - -) Bir kimse tehdit ve baskı altında iken razı olmasa bile Allah'ı inkâr ederse dinden çıkar.

7- (- - - -) İslâm dininin iman edilmesi gereken hususlarını ana hatları ile ifade eden Amentü terimi inandım manasına gelir.

8- (- - - -) Müslüman, kalben inanan gerçek bir mümin olabileceği gibi kalbinde iman bulunmadığı halde diliyle ikrarda bulunan bir münafık da olabilir.

9- (- - - -) İman ve amel bir bütündür, iyi bir işin Allah katında değerli olabilmesi iman etmiş olmayı gerektirir.

10- (- - - -) Allah'a şirk koşmayan ancak dinin emrettiği ameli terk eden ve işlediği günahı da helal sayan bir kimse mümin kabul edilir.

C. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

11- Müminlerin hadislerde geçen iki özelliğini yazınız.

....

....

12- "Ef'âl-i küfür" nedir? Örneklerle açıklayınız.

………

………

13- İman ve bilgi arasındaki ilişki nedir? Açıklayınız.

………

………

14- Amelsiz imanın tehlikeleri neler olabilir? Açıklayınız.

………

………

15- İrtidad nedir? Mürted kime denir? Yazınız.

………

………

D. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

16- Kur'an'ın birçok ayetinde diliyle Allah'a ve elçisine iman ettiğini söyleyerek Müslümanlar gibi yaşayan fakat kalbinde iman bulunmayan ikiyüzlü münafıklardan bahsedilmektedir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi münafıklarla doğrudan ilgili bir ayet <u>değildir</u>?

A) "İnsanlardan bazıları da vardır ki inanmadıkları hâlde 'Allah'a ve ahiret gününe inandık.' derler." (Bakara suresi, 8. ayet)
B) "Onların Allah yolundan sapmalarının sebebi, önce iman edip sonra inkâr etmeleridir. Bu yüzden kalpleri mühürlenmiştir. Artık onlar hiç anlamazlar." (Münafikûn suresi, 3. ayet)
C) "… Onlar o gün, imandan çok, kâfirliğe yakın idiler. Ağızlarıyla, kalplerinde olmayanı söylüyorlardı. Hâlbuki Allah, onların içlerinde gizlediklerini daha iyi bilir." (Âl-i İmrân suresi, 167. ayet)
D) "Ey Resul! Kalpleri iman etmediği halde ağızları ile «inandık» diyen kimselerden ve Yahudilerden küfür içinde koşuşanlar(ın hali) seni üzmesin…" (Maide suresi, 41. ayet)
E) "… Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve kıyamet gününü inkâr ederse tam manasıyla sapıtmıştır" (Nisa suresi, 136. ayet)

17- İnsan hür iradesi ile tehdit, baskı ve zorlama olmadan iman etmelidir. Mümin olmayan bir kimsenin hayattan ümidini kestiği son nefeste iman ettiğini diliyle ikrar etmesi onun imanını geçerli kılmaz. Mümin iman esaslarının tümünü kabul etmelidir. Bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr eden kişi mümin olamaz. Farz ve haram olduğu kesin delille bilinen bir hükmü inkâr eden veya bunları alay konusu yapan kişiye de mümin denemez. Ayrıca mümin Allah'ın (c.c) rahmetinden ümidini kesmez çok günahkâr olduğunu düşünüp cehennemlik olduğuna kendi kendine karar veremez. İmanına aşırı güvenerek de cennetlik olduğunu iddia edemez.

Bu paragrafta yer alan bilgiler imanın hangi yönünü vurgulanmaktadır?

A) İmanın geçerli olma şartlarını
B) İman-amel arasındaki ilişkiyi
C) İmanın konusunu ve mahiyetini
D) İnanç bakımından insanları
E) İman- İslam İlişkisini

18- Delillere dayalı olmaksızın, ana-babadan veya çevresindeki insanlardan görerek ve öğrenerek iman etmeye denir. Böyle bir iman aile başta olmak üzere çevrenin telkiniyle meydana geldiği için aslında İslam toplumunda doğup büyümüş olmanın doğal bir sonucudur. Ancak bu iman, inkârcı ve sapık fikirli kişilerin ileri sürecekleri şüphelerle sarsıntıya uğrayabilir. Bunun için imanı; dinî ve aklî delillerle kuvvetlendirmek gerekir. Çünkü bu deliller, ileri sürülecek şüphelere karşı imanda direnç sağlar. Delillere, bilgiye, araştırma ve kavramaya dayalı olan bu imana her Müslümanın sahip olması, neye, niçin ve nasıl inandığının bilincini taşıması gerekir.

İmanla ilgili yapılan bu tasnif;
I. Taklidî iman
II. Tahkikî İman
III. İcmalî İman
IV. Tafsilî İman
V. Hakiki iman

kavramlarından hangileri ile ilgilidir?

A) I – II
B) I - III
C) II - III
D) II - IV
E) IV – V

19- İmamı Maturidi'ye göre dine ait olup bilinmesi ve inanılması gereken esasları kabul ve tasdik etmek her mümin için farzdır. Bunlardan şüphe etmek müminin imanını zedeler. Altı iman esasının yanı sıra kesin olarak sabit bulunan bir takım emirler, yasaklar ve uyulması istenen esaslar yani bazı amelî ve ahlâkî hükümler de bu kapsama girer.
Aşağıdaki kavramlardan hangisi İmam Maturidi'nin şüphe duymadan iman edilmesinin farz olduğunu ifade ettiği kavramdır?

A) İtikad
B) Zarûrât-ı dîniyye
C) İlahiyat
D) Tahkiki iman
E) İcmali iman

20- İman ve amel birbirini tamamlayan iki önemli unsurdur. Bu nedenle inancımız doğrultusunda amellerde devamlı olmamız Müslümanlardan istenmiştir. Böylece tıpkı bir ağacı besleyen güneş, su gibi, bizim imanımızı amellerle besleyip büyütmemiz önemlidir. Nasıl ki bir bitkiye verilmesi gereken gıda unsurları verilmediği zaman o bitki kısa sürede kuruyup ölmektedir. İşte tıpkı bunun gibi iman da amellerle sürekli bir şekilde beslenmezse imanın kaybedilmesi kaçınılmazdır. Dolayısıyla imanı besleyen ameldir. Tıpkı bir bitki gibi iman, amel ile beslemezse bir süre sonra yok olması kaçınılmazdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi imanını amelle koruyup kuvvetlendirmek isteyen bir kimsenin düşüncesidir?

A) “Kalbimde imanım var ibadetleri terk etmenin bir zararı olmaz.”
B) “Allah (c.c.) affedicidir, namaz kılmasak da bizi affeder.”
C) “İnanıyorum aslında ama hayat şartları işte! İbadete vakit ayıramıyorum.”
D) “Az da olsa ibadetlerimi yapmaya gayret ediyorum.”
E) “Namaz kılanları da görüyoruz ben onlardan daha dürüstüm.”

21- Aşağıdakilerden hangisi imanın terim anlamı içinde yer <u>almaz</u>?

A) Hz. Peygamberin Allah Teala’dan getirdiği kesin olarak bilinen hükümleri tasdik etmek
B) Kalben inanılacak hususları dil ile ikrar etmek.
C) Peygamberimizin (s.a.v) haber verdiği şeyleri tereddütsüz kabul etmek
D) Peygamber tarafından bildirilen haberlerin gerçek ve doğru olduğuna gönülden inanmak.
E) Hüküm vermede doğru karar verme yeteneğine sahip olmak.

22- İman; Hz. Peygamberin Allah Teala’dan getirdiği kesin olarak bilinen hükümlere kalben inanmak (tasdik) ve bunu dil ile söylemektir. Amel ise dünya ve âhirette ceza veya mükâfat konusu olan her türlü iş ve davranışı ifade eden bir terimdir. İman ve amel farklı şeylerdir. Ancak etle tırnak gibi yakın bir ilişki içindedirler. Kur’ân-ı Kerîm’de iman ve amelin yan yana kullanıldığı birçok ayet vardır.

Bu paragrafa göre aşağıdaki ayetlerden hangisi iman - amel ilişkisi bakımından <u>farklı</u> bir ayettir?

A) “Müminler ancak, Allah anıldığı zaman yürekleri titreyen, kendilerine Allah’ın ayetleri okunduğunda imanlarını arttıran ve yalnız Rableri’ne dayanıp güvenen kimselerdir.” (Enfâl suresi, 2. ayet)

B) “Onlar gayba inanırlar, namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz mallardan Allah yolunda harcarlar.” (Bakara suresi, 3. ayet)

C) “Müminler kesinlikle kurtuluşa ermiştir. Ki onlar, namazlarında derin bir saygı hali yaşarlar; Anlamsız, yararsız söz ve davranışlardan uzak dururlar. Zekâtı verirler; İffetlerini korurlar.” (Mü’minun suresi, 1-5. ayetler)

D) “Asra yemin ederim ki insan gerçekten ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip iyi ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır.“ (Asr suresi, 1-3. ayetler)

E) “Şüphe yok ki iman edip dünya ve âhiret için yararlı şeyler yapanlar, namaz kılanlar ve zekât verenlerin rableri katında ecirleri vardır; onlara ne korku vardır ne de üzüleceklerdir.” (Bakara suresi, 277. ayet)

23- Tevhid ve şehadet kelimelerini inanarak söylemek, imanın ilk derecesi ve İslam'ın temel direğidir. Allah'tan başka ilah olmadığına ve Hz. Muhammed'in Allah'ın elçisi olduğuna gönülden iman eden kişi diğer iman esaslarını toptan kabul etmiş demektir. Allah resulünün bildirdiği esasların hepsine birden iman etmeye - - - - denmektedir. Yeni Müslüman olanlar için bu iman yeterli olmakla birlikte bir müminin iman esaslarını ayrıntıları ile öğrenmesi ve uygulaması gerekir.

- - - - - ise imanın en geniş şeklidir. Müminin imanını yüceltir, olgunlaştırır ve sağlam temeller üzerine oturtur. Bu iman, Allah'a (c.c), Allah'ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, öldükten sonra tekrar dirilmeye, cennet ve cehennemin, mükâfat ve azabın varlığına, kaza ve kadere inanmaktır. Yani âmentüde ifade edilen prensiplerdir.

Yukarıdaki paragraflarda açıklaması yapılan iman çeşitleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

A) Taklidî iman - Hakiki iman
B) İcmalî İman - Tafsilî İman
C) İcmalî İman - Tahkikî İman
D) Tahkikî İman - Tafsilî İman
E) Tafsilî İman – Hakiki iman

24- Küfür, dinin aslından olduğu kesinlikle bilinen hususların tamamını veya bir kısmını kalben tasdik etmemektir. İslâm âlimleri küfrü meydana geliş şekli ve sebepleri açısından dörde ayırmışlardır.

Kavram	Tanım
I- Küfr-i inkârî	Allah'ı, peygamberleri ve onların Allah'tan alıp getirdikleri esasları kişinin kalbiyle tasdik, diliyle ikrar etmemesidir.
II- Küfr-i nifâk	Kişinin kalben Allah'ı bilip bazen diliyle de ikrar ettiği halde haset, şöhret ve makam düşkünlüğü, kavmiyetçilik gibi sebeplerle İslam'ı bir din olarak kabullenmemesidir.
III- Küfr-i inâdî	Kişinin inanılması gereken hususları diliyle ikrar ettiği halde kalben tasdik etmemesidir
IV- Küfr-i cühûd:	Kişinin bildiği halde iman etmemesi, inkârı tercih etmesidir.

Tabloda verilen kavram- tanım eşleştirmelerinden hangi ikisinin yeri değişirse tablo doğru olur.

A) I – II
B) I - III
C) II - III
D) II - IV
E) III – IV

25- Hz. Peygamber'in Allah'tan getirdiği kesin olarak bilinen vahiyleri ve bunlardan zorunlu olarak çıkan dinî hükümleri inkâr etme özelliği taşıyan bütün sözler elfâz-ı küfür olarak tanımlanır. Şeair-i diniyye kavramıyla ifade edilen ve dinen kutsal olan ilkeler, mekânlar, şahıslar, ibadetler gibi hususları hafife alma, hakaret etme veya alay konusu yapma gibi tüm söz ve ifadeleri kapsamı içine alır. Bu söz ve ifadeleri kullanmak kişiyi küfre düşürür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi elfâz-ı küfür ifadesi değildir?

A) Allah'ın adâletsizlik ve haksızlık yaptığını söylemek.
B) Peygamberlerin ilahlık mertebesinde olduğunu iddia etmek.
C) Meleklerin ruhani varlıklar olduğunu söylemek.
D) Allah'ın haram kıldığı bir şeyin helal olduğunu iddia etmek.
E) Kur'an'ın beşer sözü olduğunu söylemek.

CEVAP ANAHTARI

A. Boşluk Doldurma

1. Kelime-i Tevhid
2. Kebire
3. Münafık
4. Tekfir
5. İkrar

B. Doğru/Yanlış

6. Y
7. D
8. D
9. D
10. Y

C. Açık Uçlu Sorular

11. Hz. Peygamber, müminlerin özelliklerini şöyle açıklamıştır: “*Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlak bakımından en güzel olanıdır.” “Sizden biriniz kendisi için sevip arzu ettiği şeyi din kardeşi için de sevip arzu etmedikçe gerçek anlamda iman etmiş olmaz*.”

12. İslam âlimleri insanları küfre götürecek fiilleri ve davranışları ifade etmek üzere "ef’al-i küfür" tabirini kullanmışlardır. Bu türden fiillere örnek olarak puta tapmak, tapınmak amacıyla güneşe, aya, yıldızlara, ateşe veya herhangi bir şahsa secde etmek, haç takınmak, gayri müslimlerin kendilerine mahsus dinî kıyafetlerini giyinmek ve iman esaslarından birinin inkârını gerektirecek tarzda sihir yapmak, kehanette bulunmak fiillerini sıralamışlardır.

13. İmanla bilgi arasında çok yakın bir ilişki söz konusudur. Çünkü bir kişinin iman etmesi için önce iman edeceği hususta bilgi sahibi olması gereklidir. Dolayısıyla her inanan kişi, neye inandığını bilir fakat her bilme inanmayı gerektirmez. İnanılacak esaslarla ilgili bilgiye iman denilebilmesi için kişinin kalbinde özgür iradeye dayalı bir tasdikin, teslimiyetin ve boyun eğişin bulunması gerekir.

14. İnsan sadece kalpteki inançla yetinir, Allah’ın (c.c) emirlerini yerine getirmez ve yasaklarını çiğnerse dine ve Allah’a (c.c) olan bağlılığı yavaş yavaş zayıflar; en sonunda yok olma noktasına gelir. İmanının olgunluğunu yitirmiş ve onu tehlikeye düşürmüş olur. Yaprakları, dalları ve budakları yok edilen bir ağaç, yine ağaçtır ama bu hâliyle her an kuruma tehlikesiyle karşı karşıyadır. İşte amelsiz imanın durumu da buna benzer.

15. Mümin veya Müslüman olan bir kimsenin sonradan inkâra sapması, dinden çıkması, kendi irade ve ifadesiyle İslam’dan ayrılmasına “irtidad”, irtidad eden kimseye de “mürted” denir.

D. Çoktan Seçmeli

16- E	**17-** A
18- A	**19-** B
20- D	**21-** E
22- A	**23-** B
24- C	**25-** C